

[Christiani.]

af dette Finansaar har indbragt 39 Mill. Kr., og i Betragtning af, at Afgiften nu er nedsat fra 11,1 pCt. til 10 pCt., skulde man herudfra vente et Provenu i Løbet af et Aar paa ca. 70 Mill. Kr., medens der i Bemærkningerne kun er budgetteret 45 Mill. Kr. Dette viser, med hvor usikre Faktorer man opererer ved en saadan Omsætnings-skat, idet Forbruget af de omhandlede Varer kun i ringe Grad kan bedømmes forud. Ved en direkte, ikke-progressiv Skat vil man undgaa at beskatte Befolkningen mere, end Tanken og Nødvendigheden var.

Endelig kan det anføres, at med hele det nuværende Komplex af indirekte Skatter, som rammer Konsumvarerne i forskellig Grad, er man inde i den Situation, at Staten paavirker Borgernes Forbrug ved at dreje Efterspørgselen fra de mere til de mindre beskattede Varer, og med enkelte Undtagelser, hvor man bør stræbe efter at hindre uønsket Forbrug, er der formentlig ingen Grund hertil, da det frie Forbrugsvalg, som ved en Overgang til direkte proportional Beskatning atter vilde komme til sin Ret, dog altid maa forventes at byde Befolkningen den størst mulige Behovstilfredsstillelse.

Til Slut vil jeg gerne sige et Par Ord om vor hele finansielle Stilling. Nogle prominente Politikere har nylig udtalt deres Tryghed og Glæde over, at vort Valutatilgodehavende i Udlandet i det sidste halve Aar havde naaet en Højde af over 600 Mill. Kr. Denne Glæde kan jeg ikke dele. Jeg skal dog hermed paa ingen Maade drage Sikkerheden med Hensyn til dette Tilgodehavende i Tvivl, ej heller den Betydning, det til sin Tid kan faa, naar vi atter skal til at komplettere Landbrugets Besætninger eller vore Varelagre, da at have en „opsparet“ Kapital at ty til. Jeg skal end ikke dvæle ved de Ulemper, det kan volde Nationalbanken at yde denne store Kredit, medens Leverandørerne disponerer over Pengene, men jeg vilde nu alligevel have foretrukket, at vort Tilgodehavende havde været nogle Millioner mindre, og at vi i Stedet havde faaet eller i Fremtiden snarest kunde faa visse for hele vort Erhvervslivs Trivsel uomgængelig nødvendige Varer og Leverancer fra Udlandet. Her tænker jeg ikke blot paa de vigtige Foderstoffer, men ogsaa paa de for Industriens Opretholdelse nødvendige Raastoffer som Kul, Olie og Jern.

Jeg hørte for et Par Dage siden om en industriel Virksomhed, som fik en stor Ordre fra Udlandet paa mange Millioner Kroner. Alt er i Orden, baade Priser og Betalingsvilkkaar, men det store Spørgsmaal er: Kan

Jernet skaffes? Vort sædvanlige Forbrug af Jern er 40 000 t pr. Maaned, medens Kvotaen, som Tyskland leverer os, kun er 12 000 t. Enhver kan se, hvor katastrofal for al Beskæftigelse, for vor Industri og vort Byggeri, en Fortsættelse af den nuværende alt for haardt rationerede Tilstand vil være.

Jeg har hyppigt og havde lige nylig atter Besøg af mine Venner inden for den tyske Staalindustri, som ønskede at samvirke med os om Brobygning og Leverance af Jernspunsvægge til danske Arbejder. Jeg svarede: Hellere end gerne, men skaf os Jernet og Staalet, helst op til vort normale Forbrug; men i hvert Fald ud over den nuværende alt for ringe Tildeling. Nødvendigheden heraf forstod mine tyske Venner fuldt ud, ligesom de var klar over, at vi i Betragtning af vort store Valutatilgodehavende nok kunde præstere Betalingen.

Saa fristende det end muligen kunde være, skal jeg ikke her komme ind paa Spørgsmaalet om Kronkursen, der jo diskuteres en Del i Pressen i disse Dage, idet jeg maa mene, at en saadan Diskussion hører hjemme paa de særlig kompetente Steder: Regeringen og Nationalbanken.

Jeg vil derimod nævne nogle enkelte Forhold, som er ejendommelige for vor nuværende Erhvervssituation:

1. Pristallet for Leveomkostninger, som ved Krigens Udbrud var 183, ved Nytaar 203, er nu steget til 248. Prisstigningen har altsaa været saa betydelig, at store Dele af Befolkningen er blevet yderst vanskeligt stillede; men vi har jo vedtaget ikke at forhøje Lønnen ud over Januar 40-Tallet for at undgaa „Svømmøllen“, idet $\frac{2}{3}$ af en generel Lønforhøjelse hurtigt nedfælder sig som en almindelig Prisstigning, og da har vi Inflationen med stigende Omkostninger, der vil standse en Mængde Virksomheder og belaste andre haardt, altsaa uvægerligt øge Arbejdsløsheden.

2. Paa den anden Side er det sandt, at vi har sørgelige Minder om Følgerne af en uovervejede Kronestigning i 1926, da Kronen førtes op i Pari og guldfæstedes, uden at „Tilpasningen“ i Forvejen var sikret.

3. Tidligere eksporterede vi 5 Gange vort Hjemmeforbrug af Smør, nemlig 150 Mill. kg mod 30 Mill. kg. I indeværende Landbrugsaar vil vi næppe kunde eksportere mere end Halvdelen af vort Hjemmeforbrug, nemlig 35 Mill. kg mod 70 Mill. kg — vi har jo ingen Margariner. Hjemmeprisen for vore Landbrugsprodukter vil derfor faa en helt anden og relativt langt større Betydning, og den er vi for saa vidt Herre over.